Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 130. — Braşov, Joi, 13 (25) Iunie — 1896.

Sěrmanĭ Slovacĭ!

Foile ungurescĭ fac mare cas din faptul, că fişpanului Szalavszky dela Pojun i-a succes sě ducă la aşa dis'a „exposiţiă milenară" şi o cétă de vre-o 470 ţěranĭ slovacĭ, bărbaţĭ şi femei din cercul Tirnovei.

Ce-i drept, ţěranii slovacĭ li-au făcut „milenariştilor" din Budapesta petrecere, căcĭ dóră de aceea au şi fost ei duşĭ acolo, ca sě jóce rolul de comedianţĭ. Fiind-că în tot decursul escursiunei au fost ţinuţĭ sub ochii teribilului lor fisolgăbirĕu, Kiss Vilmos, care a figurat ca conducětor, bieţii ţěranĭ vrênd-nevrênd au trebuit sě facă tóte „ponturile", ce li-s'au cerut din partea celor cu biciul în mână. După ce au ajuns pe terenul exposiţiei, au fost puşĭ sě jóce mai întâiŭ un „csárdás", care pe toţĭ Ungurii presenţĭ, fără deosebire, décă sunt tăiaţĭ împrejur, orĭ nu, i-a făcut sě isbucnéscă în aplause şi „éljen"-urĭ furtunóse.

Li-s'a permis apoi ţěranilor slovacĭ sě jóce şi un joc naţional de-al lor, după care unuia dintre ei, — primar dela sate — 'i s'a dat rolul sě ţină un fel de vorbire slovăcéscă, în care a preamărit „mileniul şi statul maghiar", terminând cu urărĭ „pentru regele, care de-o potrivă iubesce pe toţĭ cetăţenii patriei" şi „pentru direcţia exposiţiei, care ofere tuturor, fără deosebire de naţionalitate, ocasiunea şi posibilitatea de-a privi admirabila ei creaţiune!" La acestea a rěspuns fişpanul Szalavszky, provocând pe Slovacĭ „sě iubéscă întotdéuna cu credinţă patria maghiară, în care tóte legile şi tóte aşeḑămintele pentru binele lor (adecă al Slovacilor) se fac!"

Pentru ca comedia sě fiă complectă, Slovacii îşĭ duseseră cu ei şi lăutarĭ. După „celebrul" discurs al fişpanului, aceştia au fost puşĭ sě cânte „Isten áldd meg a magyart", apoi „Szozat"-ul şi la urmă marşul lui Rákoczy.

Acésta este comedia înscenată cu bieţii ţěranĭ slovacĭ. Am arătat'o în adins mai pe larg, pentru ca sě se vadă, până unde sunt în stare sě mérgă Ungurii cu batjocurirea popórelor nemaghiare de sub stăpânirea lor. Foile budapestane spun, că acum în urmă şi din comitatul Trencin a sosit un fisolgăbirĕu cu vre-o 420 de plugarĭ slovacĭ. Se mai ḑice, că vor fi duşĭ la Budapesta şi câţĭ-va ţěranĭ sêrbĭ, carĭ, asemenea Saşilor, vor face acolo o nuntă sêrbéscă.

Pe calea acésta vor Ungurii sě-şĭ caute un titlu pentru de-a se amăgi pe sine şi pe alţii cu credinţa, că exposiţia lor a fost totuşĭ cercetată şi din partea naţiunilor nemaghiare ale patriei.

Dér cine ar puté fi óre atât de orb, ca sě nu vadă, că astfel de fapte sunt ele însě-le o dovadă de despotismul medieval, cu care sunt tractaţĭ aḑĭ cetăţenii nemaghiarĭ dela noi din partea stăpânirei ungurescĭ? Cum s'ar şi puté închipui, ca unor ţěranĭ nepricepuţĭ şi něcăjiţĭ ca vai de ei sě le mai vină voia de a-şĭ perde timpul cel scump de lucru prin Budapesta, batjocurindu-şĭ naţia, şi încă într'un mod atât de revoltător, pentru a face plăcere adversarilor lor proprii?

Orĭ-ce om nepreocupat trebue sě găséscă în aceste apariţiunĭ scârbóse o classică mărturiă a terorismului, ce se esercită aḑĭ asupra cetăţenilor nemaghiarĭ dela noi din partea autorităţilor ungurescĭ.

Atâta este tot câştigul. De-altmintrelea sě nu credă Ungurii, că au făcut nu sciu ce bravurĭ. A înşela pe nisce ţěranĭ něcăjiţĭ şi fără pricepere, mai ales când ai în mână biciul şi puterea de-a terorisa după plac, nu e vre-o bravură. Cine are cât mai puţin darul resonărei va trebui pe Ungurĭ sě-i condamne şi sě se scandaliseze de ceea ce fac, ér pe bieţii Slovacĭ sě-i compătiméscă, că nu au conducětorĭ, carĭ sě-i deştepte şi sě-i reţină dela scandalurĭ. Ce sě mai aşteptĭ dela ei, când înşi-şĭ conducětorii se aruncă orbiş şi fără reservă în braţele „partidei poporale", a acelei partide, care are în programul sěu „ideia de stat naţional maghiar?"

Şi ce sě mai ḑicĭ despre ei, când îi vedem cu mic, cu mare înrolându-se sub stindardul acelui conte Mauriciu Esterhazy — unul din plăsmuitorii „partidei poporale", — care prin comunele germane şi slovace înfiinţéză şi susţine cu cheltuéla propriă „Kisdedovurĭ" pentru maghiarisarea copiilor germanĭ şi slovacĭ?

Décă conducětorii sunt capabilĭ de-asemenea fapte, cine sě se mai mire de nisce bieţĭ ţěranĭ, lăsaţĭ pradă în gura lupilor?

Sermanĭ Slovacĭ, că la mare decadenţă aţĭ ajuns!

CRONICA POLITICĂ.

— 12 (24) Iunie.

Sâmbăta trecută **M. M. L. L. Regele şi Regina României**, împreună cu micii principĭ *Carol* şi *Elisabeta*, însoţiţĭ de d. general Vlădescu, şeful casei militare, de d-na Mavrogeni, mare dómnă de onóre, şi de colonel Manu, adjutant de serviciu, au plecat la *Sinaia* pentru a lua reşedinţa de véră. La gară Majestăţile Lor au fost întêmpinate de d-nii miniştri; d-nii preşedinţĭ ai Corpurilor Legiuitóre; d-nii generalĭ aflaţĭ în Capitală, casa civilă şi militară, precum şi alte multe persóne de distincţiune. In salonul gărei se aflau soţiile d-lor miniştri şi multe dómne din societate, carĭ au oferit frumóse buchete de florĭ M. S. Reginei. Majestăţile Lor au bine voit a convorbi cât-va timp cu persónele presente, după care au pornit cu trenul regal, condus de d. Miclescu, subdirector al căilor ferate. Pe peron un numĕros public a aclamat pe Suveranĭ, urându-Le bună călětoriă: La órele 2 p. m. Auguştii călětorĭ intrară în gara Sinaia, frumos împodobită cu verdéţă, drapele şi florĭ, în aclamaţiunile mulţimei. O companiă cu drapel, din batalionul 3 de vênătorĭ a dat onorurile militare, ér d. primar al oraşului ură Majestăţilor Lor bună sosire. Suveranii bine-voiră a convorbi cât-va timp cu persónele presente, după care au mers la biserica mânăstirei Sinaia pentru a asculta Sfânta slujbă. Acĭ Sânţia Sa părintele *Nifon*, stareţul mânăstirei, a întâmpinat pe Majestăţile Lor, presentându-Le, după obiceiŭ, Crucea şi Evanghelia. Un numĕros public, care se afla în biserică, a salutat cu iubire şi respect pe Suverani. După sĕvîrşirea serviciului divin, Regele a trecut pe dinaintea frontului batalionului de vênătorĭ, care se afla aşeḑat în curtea mânăstirei, şi a primit defilarea. La óra $2^1/_2$ p. m., Majestăţile Lor s'au coborît la Castelul Peleş.

*

In consistorul secret ţinut alaltă-erĭ în Vatican, **Papa** ceti o alocuţiune privitor la bisericile *orientale*. Urmă apoi numirea de *cardinalĭ* a nunciilor din Viena, Madrid, Paris şi Lissabona şi preconisarea a *18 episcopĭ italienĭ*. Tot în acelaşĭ consistor a fost numit *Talliani*, uditori di rota, archiepiscop, şi el este designat sě ocupe postul de *nunciu în Viena*. Numirea se va face în mod oficios, probabil astăḑĭ.

*

Privitor la turburările din Creta se depeşéză ḑiarului gresceso „*Asty*", că o luptă s'a dat Duminecă la *Vasileivo* în provincia Spahkia, şi că a ţinut tótă ḑiua. Resultatul luptei nu se cunósce. Refugiaţii sosiţĭ din Canea asigură, că notabilii din Mylopotami, Ameri, şi Retimo, întruniţĭ la mânăstirea Ariadi, au votat *unirea cu Grecia*, jurând de a nu depune armele înainte de a fi realisat scopul lor. Incendiile au continuat tótă sĕptĕmâna în satele din jurul lui Retimo şi Mylopotami. Trupele turcescĭ au înaintat până la Sassalo în provincia Kissamo unde a urmat o luptă. Insurgenţii au pus mâna pe trei tunurĭ. Pentru a se rĕsbuna, soldaţii turcĭ au *măcelărit câţĭ-va bĕtrânĭ* rĕmaşĭ în sate. Atrocităţile continuă.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Signora mută.

(O foiţă memorativă din diarul unui student de p'atuncĭ din Lipsca, de *Karl Wartenburg.*)

I.

Una din stradele cele mai interesante, din câte le are Lipsca, e fără îndoélă strada Bruhl, cu nenumĕratele ei ospĕtării de rangul al doilea şi al treilea, cu vêndĕtorii ei de vestminte vechĭ şi cu Jidanii ei polonesĭ, şi între cele mai interesante case ale acestei strade se număra — pe la începutul anului 50 al acestui secul — „Crapul vênăt", séu halla obiectelor de fumat, un edificiu mare şi larg, cu o curte îngustă. Casa era situată mai în nemijlocită apropiare de bucătăria jidovéscă „La leul" şi era pe acel timp un fel de seraiŭ al caravanelor, unde se căutau şi aflau ómenĭ de ai tuturor ţĕrilor. Cu deosebire era iubită hala acésta Jidanilor polonesĭ, ca cuartir de debarcare. Dér totuşĭ nu numai cunoscĕtorĭ de ai tratamentului vechiŭ trăgeau la casa acésta, ci şi creştinĭ de tóte confesiunile, carĭ îşĭ aveau ocupat etagiul prim de front cu aripa laterală din stânga în curtea restaurantului, mulţimea micelor odăiţe era închiriată străinilor.

Trebue sĕ constat, că abstrăgênd dela religiune, se mai afla o deosebire între conlocuitorii jidanĭ şi cei creştinĭ din restaurantul numit. Jidanii polonesĭ, carĭ se încuartiraseră acĭ, după înfăţişarea esternă nu prea erau eleganţĭ, dér altcum erau ómenĭ bine echipaţĭ, cu pungĭ pline de banĭ, pe când creştinii mei, de multe-orĭ mai eleganţĭ decât Jidanii, de regulă erau cu mult mai necapabilĭ de-a plăti. Maioritatea o formau vagabundii regiunilor superióre, aventurierii tuturor classelor, artiştii scăpătaţĭ, teatraliştii neangajaţĭ de rangul al doilea şi al treilea, jucătorĭ de profesiune, şi de multe-orĭ alte esistenţe dubie. Tóte aceste notabilităţĭ nu aveau nu sciu ce pretensiunĭ de comfort mare, ci mai mult căutau un preţ moderat şi un anumit credit, de care se şi bucura acĭ. Poliţia cetăţenéscă, care pe acele vremĭ era condusă de consilierul Stengel — póte din consideraţii poliţienescĭ mai superióre — pare că privia hotelul nostru ca un fel de port liber, unde naufragiaţii pasagerĭ ai vieţii, aflau refugiu şi odihnă neconturbată. Şi în alte cetăţĭ marĭ se află astfel de puncte de întâlnire a copiilor pierduţĭ, carĭ sunt bine cunoscuţĭ autorităţilor de asigurare, dér sunt suferiţĭ, căcĭ în anumite împregiurărĭ sunt fórte folositorĭ pentru scopurile poliţiei criminale.

Cei mai respectabilĭ óspeţĭ ai acestei aripe de hotel eram, fără îndoélă, noi trei: cameradul meu de odae George Alt din Coburg, student în medicină, eu şi cânele meu „Tiras", un dobitoc minunat, inteligent, discret, erou şi de o rară fidelitate, care o singură dată în viéţă nu mĕ ascultă, anume atuncĭ, când îl încătuşase dragostea pentru o frumósă căţea a prinţului L. E., pentru a cărei plăcere se despărţi de mine.

Aprópe de noi, — de-órece cuartirul nostru se afla în capĕtul unui coridor lung şi întunecos, — şedea un Jidan bĕtrân, cărunt fórte, care purta frumosul nume de Katzenellenbogen. El era din Lembergul Galiţiei, un om mic, sĕc, în talar sclipicios de mĕtasă négră, care pururea mirosa a usturoiŭ, şi purta negoţ cu juvaericale şi cu blane scumpe. El îşĭ închirias odaiă la „Crapul vênăt" (aşa se chiămas mai 'nainte hala rechisitelor de fumat) ş se părea a câştiga mulţĭ banĭ, dér pe lâng tóte aceste trăia cu mare cruţare. Dec mai amintesc, că edificiul acesta „interesan avea tot-deuna un portar beţiv şi că ho telul acesta sĕmĕna cu marea într'atât încât şi el avea flucs şi reflucs, atuncĭ ar amintit totul ce trebue pentru caracterisa rea lui. Flucsul întra după missă, în car timp pururea steteau góle câteva odăi; î decursul missei însĕ era potop şi hala er îndesuită de pasagerĭ, ca o corabiă port gesă de sclavi.

In capul din sus al aceleaşĭ strad nu departe de teatrul cel vechiŭ al cetăţ se afla un alt local, érăşĭ interesant în f lul sĕu: „Café chinois". Nicĭ acesta şi ni hala nóstra nu se mai află aḑĭ în form cea vechia, şi decĭ putem vorbi despre e cu aceea-şĭ obiectivitate, de care nu se pó lipsi istoricul, décă vrea sĕ fiă fidel.

Aniversarea luptei dela Custozza.

Regimentul de infanteriă Nr. 50, ai cărui soldaţî în cea mai mare parte sunt Românî şi care de present staţionéză aci în Braşov, serbéză astădî, precum scim, a 30-a aniversare a strălucitei invingerî dela *Custozza*, unde armata austriacă, sub conducerea decedatului archiduce *Albrecht*, se distinse într'un mod atât de glorios prin învingerea raportată asupra unui inimic cu mult mai numĕros.

In anul 1866, acest Regiment, împreună cu Regimentul de infanteriă Nr. 75 şi cu batalionul de vênătorî Nr. 5, făcea parte din brigada generalului *Eugen baron Piret de Behain*, şi luà parte la luptă prin asaltul victorios dela *Oliosi* şi prin atacul dela *Monte-Vento*.

Ca recunoscinţă pentru prestaţiunile extra-ordinar de vitejescî ale Regimentului, Majestatea Sa dissinse pe un oficer cu *crucea de cavaer al ordinului Leopold;* pe 5 oficerî u ordinul *corónei de fier* cl. III; pe 6 oficerî cu *crucea pentru merite militare;* pe 28 oficerî cu *recunoscinţă rea înaltă*; pe 3 soldaţî gregarî cu *medalia de aur pentru vitejiă*; pe 12 oldaţî cu *medalia de argint cl. I penru vitejiă*; pe 18 soldaţî cu *medalia e argint pentru vitejiă*, ér pe alţî 15 oldaţî cu *laudă*.

In amintirea acestei dile, care îndemnat pe rĕposatul archiduce lbrecht sĕ declare, că *„decă nu erau omânii la Custozza, nu sciu Deu cum ar fi decis sorţii resboiului"*, Regiientul Nr. 50 din loc a asistat asădî la 9 óre diminéţa la un serciŭ divin, oficiat în liber pe câmul de lângă promenadă (la póla etăţii). Serviciul divin a fost ofiat în limba română, din partea lui capelan militar. Dr. Teodor *avid*.

Cu asta ocasiune li-s'au ţinut taşilor trei vorbirî, una în limba ermană, rostită de d-l colonel Wol; a doua vorbire s'a ţinut în lim română, din partea d-lui căpin Nicolae *Biju*, ér a treia vorbire ţinut din partea d-lui căpitan üller în limba maghiară.

Vorbirea ţinută în limba română prin d-l căpitan *Biju* este urătórea:

„Soldaţilor! Astădî sunt 30 de anî, când armata nóstră sub conducerea Alei Sale, rĕposatului archiduce Albrecht, bătaia dela Custozza a învins glorios pra unui inimic cu mult mai tare, care ădî este aliatul nostru.

„La dobîndirea acestei învingerî străite a contribuit forte mult regimentul nostru prin asaltul dela Oliosi şi prin atacul dela Monte-Vento, unde colonelul Schwaiger, comandantul regimentului de atuncî, şi-a jertfit viéţa dimpreună cu 11 oficerî şi 48 feciorî; ér 10 oficerî şi 257 feciorî rĕmaseră greu răniţî pe câmpul de bătaiă.

„Soldaţî ai regimentului 50! Voi sĕrbaţî astădî o di de mare însĕmnătate, o di, care totdéuna va fi onorifică pentru regimentul nostru. La sĕrbătórea acésta aduceţi-vĕ aminte de eroii dela Oliosi şi Monte-Vento, şi în decursul sfintei liturgii de astădî rugaţi-vĕ cu pietate pentru sufletul lor; apoi sĕ vĕ propuneţî firm, ca la timpul sĕu şi voi sĕ luptaţî vitejesce, ca şi ei, pentru prea iubitul şi bunul nostru Monarch şi pentru scumpa nóstră patriă."

După serviciul divin, trupele au defilat în cea mai frumósă ordine înaintea d-nului comandant general Fedra.

Către órele 11 serbarea s'a terminat, şi trupele s'au reîntors la casarmă, unde d-l colonel Wolny a mai ţinut o cuvêntare ostaşilor, îndemnându-i, ca după-ce se vor întórce la vetrele părintescî, sĕ istoriséscă acolo bravurile înaintaşilor lor, esprimându-şî tot-odată speranţa, că la ocasiunea dată şi ei vor fi tot atât de bravî şi vitejî, ca şi părinţii lor.

Observăm, că de astă-dată a luat parte la serbare şi Regimentul de husarî Nr. I. din loc. Public asistent a fost forte mult, Românii mai ales s'au grăbit a lua parte în numĕr mare.

In legătură cu festivităţile arangiate în amintirea dilei, se va face după amédî o escursiune generală la „Fântâna popii", unde, cum am amintit deja, se va juca şi „Căluşerul", în costum naţional. De séră va urma o întrunire socială împreunată cu dans la „Hotel Central Nr. I."

Lueger la graniţele ungare.

Am fost amintit în scirile ultime de ierî despre participarea subprimarului Vienei, *Dr. Lueger*, la adunarea convocată de către *reuniunea creştină-socială din Hainburg*. Ca completare mai adaogem acum următórele pasagii din vorbirea lui Lueger ţinută la acea adunare:

„După-ce am vorbit despre parlamentul austriac, partidul liberal austriac şi despre guvernul austriac îmî ţin de datorinţă a vorbi şi *despre Ungaria*, deóre-ce suntem aprópe de graniţele ungare şi aci sunt presenţî mulţî ascultătorî din Pojun şi din alte comune ungare.

Lupta mea nu este îndreptată contra adevĕraţilor Maghiarî, şi nicî contra Germanilor, Slavilor séu *Românilor*, ci numai *contra Jidanilor, contra Maghiarilor făuriţî cu „cincî piţule"*, carî terorisézâ întrégă Ungaria. Parlamentul ungar nu e representanţa poporului, ci este esclusiv representanţa intereselor jidovescî. şi Jidanii folosesc masca ungară numai pentru de-a puté asupri Austria. *De aceea este datorinţa partidului antiliberal austriac de-a păşi contra Ungariei.*

„Nimenî nu póte pretinde, ca Austriacii sĕ se entusiasmeze pentru *mileniu*, când bine este sciut, ce i-s'a întêmplat Austriei cu ocasiunea invasiunei lui *Arpad*, care a *pustiit* până la Bavaria tot ce i-a venit în cale. Sĕu dór' Austriacii sĕ se bucure, că atuncî au fost bătuţî?

„In fine trebue sĕ amintesc faptul ruşinos, că în localităţile curat germane din Ungaria pot esista numai *şcóle maghiare.* Un astfel de lucru nu póte fi numit nicî maghiar, nicî nobil, ci *turcesc.* Şi tot aci îmî ţin de datoriă a face atenţî şi a recerca pe fraţii noştri germanî din Ungaria, ca sĕ nu se lase terorisaţî de fişpanî".

SCIRILE DILEI.

— 12 (24) Iunie.

A.A. LL. R.R. române principele Ferdinand şi principesa Maria au sosit cu încrucişătorul „Elisabeta", la Gălaţî alaltăerî la órele 5 şi 45. Vaporul s'a oprit la cheiul vechiŭ, unde Alteţele Lor au fost întêmpinate de d-l Greceanu, de d-nii generalî Pilat şi Murgescu, de d-l Miclescu, de membrii Curţei de apel, de corpul consular şi de un numĕros public. Vapórele din port erau tóte împodobite cu drapele. Soldaţii dela flotilă formau garda de onóre. Alteţele Lor s'au urcat apoi în trenul, care aştepta şi au porniit la gară. Recepţiunea şi presentările s'au făcut în salonul gărei. Mai multe dómne din societate au oferit principesei Maria buchete de florî. Trenul a pornit din Gălaţî la órele 7 şi a ajuns în Bucurescî la 1.52. Alteţele Lor au descins la palatul dela Cotrocenî.

—o—

Un preot român osândit. Anul trecut fù denunţat preotul român *Nicolae Bistrian* din comuna Ohaba-Bistra, că cu ocasiunea liturghiei, ţinute la 18 August — diua nascerei monarchului — în locul rugăciunei pentru persóna Majestăţii Sale, ar fi rostit o rugăciune pentru „martirii, carî au luptat contra Maghiarilor păgânî pentru libertatea naţiunei române". Se dice, că Maghiarii (??) carî au asistat la aceea liturghiă s'ar fi înverşunat forte tare, şi interpelând învĕţătorul Ioan Balint pe părintele Bistrian pentru rugăciunea ţinută, acesta ar fi rĕspuns: „Regele sĕ fiă al dracului, căcî şi aşa nu ni-a făcut nicî un bine, ci ne-a dat pe mâna Maghiarilor păgânî". In urma denunţărei, preotul Nicolae Bistrian fù osândit anul trecut de către tribunalul din Budapesta la *opt lunî temniţă şi pierderea oficiului preoţesc pe timp de trei anî.* Sentinţa acésta fù întărită şi de Tablă şi Curiă. Alaltăerî preotul Bistrian a fost provocat sĕ se insciinţeze în timp de 8 dile pentru începerea pedepsei, căcî la cas contrar va fi escortat cu gendarmî.

—o—

D-lui Dr. V. Branisce, despre care am amintit, că la sosirea sa în Braşov nu 'i-s'a putut face la gară primirea proiectată, din causă că a sosit fără a însciinţă pe cine-va despre momentul sosirei, — 'i-s'a făcut Dumineca trecută o frumósă surprindere din partea d-nelor Vilma *Popp*, Elena *Săbădeanu* şi Maria *Baiulescu*, carî în numele damelor române din Braşov au presentat d-lui Dr. Branisce o frumósă cunună de laurî şi o cutiă cu o tabacheră şi chibritelniţă de argint. Pe pantlica naţională dela cunună sunt scrise cu litere aurite cuvintele: *„Damele române din Braşov — bravului luptător naţional Dr. Valeriu Branisce"*.

—o—

Cercetare disciplinară contra unui fisolgăbirĕu şovinist. Din Calăul mare se depeşézâ, că la rugarea preotului gr. cat. Ioan Moldovan şi a altor trei preoţî rom. catolicî s'a pornit cercetare disciplinară contra fisolgăbirĕului Elemer Domahidy, deóre-ce acesta pe nedreptul acusà, într'o arătare făcută viceşpanului, pe numiţii preoţî cu agitare contra serbărilor milenare.

—o—

Călugăriţe antisemite. Diarul jidan „Zombori Hirlap" se plânge amarnic, că călugăriţele mănăstirei din Zombor tóte sunt antisemite. Spune organul perciunat, că şi pe copilele din scólele lor le învaţă călugăriţele, se nu privéscă în Jidanî, ómenî asemenea lor, căcî ei sunt numai nesce fiinţe şi existenţe tolerate.

—o—

Esamenul verbal de maturitate s'a ţinut la Blaşiu în 18, 19 şi 20 n. c. Dintre 26 tinerî, câţî s'au supus la esamen, *8 au fost respinşî,* (4 pe 3 lunî şi 4 pe un an), ér dintre ceilalţî: 4 au eşit cu *forte bine*, 6 cu *bine* şi 8 cu *suficient.*

—o—

Certă în familia domnitóre muntenegrină. Vojvodul montenegrin Blazo Petrovicî Negus, un vĕr al principelui Nichita publică dilele trecute o declaraţiă în foile din Serbia, în care spune, că nu póte fi nicî vorbă despre o împĕcare cu principele, şi că el renunţă pentru tot-déuna la dreptul de supus montenegrin, şi se face cetăţén sêrbesc. Cérta acésta în familia domnitorului din Montenegro a produs mare sensaţiă atât în principat cât şi în regatul Serbiei.

—o—

Două chei, îmbinate într'una, s'au găsit erî sérâ pe promenada de jos. Păgubaşul le póte afla la administraţia foiei nóstre.

—o—

Escursiunea în Stejeriş a societăţii sodalilor românî din Braşov, amânată din diferite cause, sĕ va ţiné Dumineca în 16/28 l. c., décă timpul va fi favorabil. Plecarea la 1 óră p. m. din Grŏverî. Ars. *Vlaicu*, preş.

—o—

Filoxeră. In viile de pe teritoriul comunei Mureş-Sâncraiu, comitatul Albei-inferióre, s'a constatat ivirea filoxerei, din care causă teritoriul e pus sub carantină.

—o—

Un absolvent de agronomiă, cu pracsă de 20 anî, însurat, fără copii, caută un post de administrator de economiă, aicî orî în România. A se adresa la administraţia foiei nóstre.

D-l Al. Catargiu la Căldăruşani.

Eţă ce scrie „Epoca" de astădî despre visita d-lui Al. Catargiu la Metropolitul Ghenadie Petrescu în Căldăruşanî.

Ierî diminéţă d-l Al. *Catargiu*, fost ministru plenipotenţiar al ţĕrii la Petersburg, s'a dus la Căldăruşanî pentru a vedé pe I. P. S. Sa Metropolitul-Primat. Inaltul preiat nu se afla însĕ la mănăstire, ci la

---

„Café chinos" era p'atuncî un loc, în anumite privinţe îţî revócă în meiă pórta infernului din „Comedia di" a lui Dante. Fiă-căruia, care întra fără ceva intenţiune rea, ar fi trebuit i se dică: „Carî întraţî aci, lăsaţi-vĕ monelele afară!" Afară de anumiţî stuî, carî se ţineau eschişî de cealaltă etate, se învêrtiau în cafeneua acésta mult ómenî cu vestminte fine şi cu ciinţa ciur de găurită, jucătorî de cărţî, ale bogate, ómenî desfrânaţî, la carî ai asociară şi unii teatraliştî. Vai de neespert, care cădea în ghiarele carilor acestei cafenele, carî ţineau aci ă pe la miedul nopţii. El putea fi sică la reîntórcere nu va avé nicî creiii necesarî pentru portar, pentru-că eschide pórta! Ferice de acela, care un portar beţiv, cum aveam noi la nóstră, care se îmbĕta de regulă séra nars şi uita pórta deschisă.

Era déră în tómna anului 185*, pe l flucsului halei nóstre. Odăile din orul nostru cel lung şi întunecat stególe şi pustii; „Tiras" avea destul loc pentru vênătórea de cloţanî, ce o întreprindea el adesea prin acest coridor lung. Noi şi Jidanul cel mic şi sĕc, cu perciunii cei brumaţî, ce eşiau din căciuliţa lui cea négră de mĕtasă, eram singurii locuitorî. Séra o petreceui mai tótă singur acasă, pe când amicul George era orî la teatru, orî la „Café chinois", unde, precum am spus, se aduna un mic cerc studenţesc „pentru scopurî literare", de mai multe-orî pe sĕptĕmână.

Aşa mĕ aflam într'o sérâ singur acasă la lampă şi studiam. „Tiras" şedea în aproprierea cuptorului cu capul lui cel mare, gros şi brunet culcat pe covor şi numai atuncî şi-l ridicà, când îi conturba urechia vre-o muscă, ce nu fusese încă sacrificată în onórea tómnei friguróse.

Era o sérâ frumósă, lină, rece şi negurósă, dér sbicită; cerul puţin populat cu stele şi o lună nouă îşî revĕrsa radele sale slabe. De către staţiunile căii ferate din Berlin, Magdenburg şi Dresda s'audia fluerătura trenurilor sosite. Acesta şi era singurul semn de viéţă, ce-l audii. Altcum totul era liniştit ca în mormênt. Odihna acésta, căldura din odaiă, póte şi studiul avură o influinţă somnurósă asupra mea. Mai audii, cum bătură 11 óre, mai audii flueratul locomotivei, ce-l da trenul Dresda şi apoi adormii pe întrecute cu „Tiras".

Nu sciu, cât voiŭ fi durmit, dér deodată mĕ deşteptă un lătrat teribil; mĕ sculaiu sĕ vĕd ce e? Lampa ardea întunecat şi înaintea mea stătea un bărbat mare, palid la faţă, cu pĕr negru buclat, gros la céfă, îmbrăcat în cămaşă roşă, peste carea avea aruncat un cojocel; în mâna stângă ţinea o lumină, ér cu drépta se apĕra de câne, care-şî ridicase piciórele dinainte pe umerii lui şi nu-i da voiă sĕ se apropie. Indată ce cânele mĕ revĕdu, amuţi lătratul şi-şî îndreptă bruneţii sĕi ochî spre mine, ca şi cum m'ar fi întrebat: „Sĕ sfârtic gâtul acestui om?" Şi străinul era la culme înfuriat asupra cânelui, privind cu ochî scânteitorî de mânie spre el. Eu strigai lui „Tiras", care încet se cuciulì la piciórele mele.

(Va urma).

schitul Cocioc din apropiere, unde-şĭ face de trei orĭ pe ḑi rugăciunile.

D-l Al. Catargiu se dus la schit. Inainte de a ajunge însĕ acolo vĕḑù pe drum apropiindu-se un grup de ómenĭ. Metropolitul-Primat al Ungro-Vlahiei venea pe jos, precedat de doi gendarmĭ, urmat de alţĭ doi şi păzit la stânga şi la drépta sa de încă doi gendarmĭ. Şeful bisericei române, întâiul demnitar al statului român după Rege, e escortat la biserică între şése gendarmĭ.

La vederea acestui tablou d-l Al. Catargiu a rĕmas impresionat, cu atât mai vêrtos, că cel d'intâiŭ cuvênt al I. P. S. Sale a fost:

— „Étă în ce situaţie sunt! Cel mai ordinar deţinut e escortat întocmai ca mine!"

Ochii 'i erau plinĭ de lacrămĭ.

I. P. S. Sa a rĕmas surprins de acéstă visită neaşteptată a d-lui Al. Catargiu şi i-a mulţumit pentru mângăierea ce 'ĭ aduce. Apoi înaltul prelat s'a plâns în contra guvernului şi a locotenenţei metropolitane, care nu i-a liberat încă nicĭ până aḑĭ lucrurile, afară de câte-va rufe, deşi a reclamat de mai multe orĭ sĕ i-se libereze măcar hainele.

Ajunşĭ la mănăstire, d-l Al. Catargiu a arătat I. P. S. Sa o copie de pe adresa de omagiu a dómnelor din societatea bucurescénă. Metropolitul-Primat a rĕmas profund impresionat de acéstă manifestaţie a dómnelor române, şi a spus, că acésta-i dă putere şi credinţă într'un viitor mai bun.

Din Bucovina.

— Iunie 1896.

(Fine.)

Ceea-ce nu vor face inspectorii protopresbiteralĭ, vor face inspectorii catecheţilor de şcolĭ primare, urbane şi rurale. Aci sĕ fiă şi inspectorĭ peste catecheţĭ, adecă peste preoţii de pe la sate, carĭ împărtăşesc învĕţămêntul din religiune. Până acuma prin legea dela 1874 publicată în fóia ordinaţiunilor Nr. 17 ex 1874, parochul, administratorul sĕu cooperatorul avea sĕ fiă şi catechet la şcóla poporală din loc. De era paroch şi cooperator într'o parochiă, parochul inspecţiona pe cooperator, şi pe amêndoi protopopul. Acuma acéstă instituţiune li-se pare prea mancă, sĕ se mai creeze încă un inspector peste catecheţĭ de şcolĭ primare. Şi érăşĭ vor fi doi: un Român şi un Rutean; avênd cel rutén de-a inspecţiona şi şcólele cu copii de naţionalitate română şi vor preface pe copii românĭ în Rutenĭ.

Vĕ trebuesc argumente? — Sĕ facem o revistă asupra şcólelor şi vom vedé, că aşa fac de present inspectorii şcolarĭ lumenĭ. Aceştia sĕ vede, că nu pot cere dela învĕţătorĭ sĕ înveţe pe copii rugăciunile rusesce şi de aceea trebue sĕ vină popa inspector sĕ-i înveţe rugăciunĭ în străine, graiurĭ şi desnaţionalisarea-i gata gătată şi prin ea de-odată sĕu puţin pe urmă şi contopirea bisericéscă cu Rutenii, trecênd cu toţii la unire. Asta se scoposesce aicĭ în ţéră, ér prin alte părţĭ în alte felurĭ, manifestându-se, ca 'n România, prin isgonirea Metropolitului Ghenadie; cine nu crede sĕ-'mĭ rĕspundă!

Au sĕ mai fiă apoi inspectorĭ şi peste catecheţii de şcóle medie. Plină va fi lumea tot de inspectorĭ, carĭ vor avé sacra misiune, chiar ca şi cei din Ungaria, de-a desnaţionalisa pe Românĭ, cu tóte că ei aḑĭ ḑic, că tóte acestea sĕ vor face spre întemeiarea Ortodoxiei. Masca-i bună şi comedia se va juca de minune de către actorii plătiţĭ din greu din sudórea feţei bieţilor Românĭ, ca sĕ li-se stîrpéscă orĭ-ce urmă pe acest pământ îngrăşat cu sânge de-al strămoşilor noştri.

La asta am ajuns! O sută de anĭ are instituţia protopopilor. Aḑĭ nu corĕspunde spiritului timpului! Nu corĕspunde, căcĭ mai toţĭ protopopii au parochii bune, marĭ şi grăsuţe. De-acum sĕ nu mai fiă aşa. Voiţĭ sĕ corĕspundă spiritului timpului, atuncĭ creaţĭ posturĭ de protopopĭ prin oraşe, orăşele şi sate, fără ca ei sĕ aibă ceva cu funcţiunile de parochĭ. Sĕ fiă gata în orĭ-ce óră a pleca la inspecţiă prin plasă sĕu judeţ, sĕu cum îi ḑiceţĭ, district, şi parochiă. Şi atuncĭ când se vor trezi preoţii cu protopopul după cap şi 'n biserică, tocmai când nu s'au asceptat, atuncĭ serviciul divin ar fi altcum şi n'ar lipsi nicĭ-odată. Cunosc pe mulţĭ preoţĭ, carĭ tocmai în ḑi de sĕrbătóre şi Dumineca nu sunt acasă şi poporul cresce fără frica Domnului. N'au liturgiă, nu aud cuvênt dulce şi de rane vindecător din gura preotului póte şi cu anii. Alţii fac mai bine, căcĭ nicĭ nu locuesc în parochiă şi ómenii la un cas grabnic ducĕ-se la preotul, décă-'l au. Cerce Consistoriul şi se va încredinţa pe deplin, dér sĕ pedepséscă pe aceia, carĭ nu s'au ingrijit, ca în fiă-care parochiă sĕ fiă casă parochială.

Astăḑĭ protopopii nu pot face inspecţia cum sĕ cuvine. Ei au sĕ liturghiséscă singurĭ în parochia lor; cum vor puté merge decĭ sĕ vadă, ce fac ceilalţĭ preoţĭ din protopopiă? Voiţĭ o sanare a lucrurilor, căcĭ v'aţĭ convins, că sunt pĕcate, atuncĭ modul cel mai bun este de-a crea posturile de protopopĭ pe la oraşe, dotaţĭ ca şi inspectorii financiarĭ. Atuncĭ îndată veţĭ avé 12 parochii bune de ocupat cu de-aceia, carĭ aştéptă sĕ fiă parochĭ, şi în loc sĕ fericiţĭ numai pe doi protegiaţĭ, pe carĭ voiţĭ sĕ-i faceţĭ inspectorĭ peste protopopĭ, aţĭ făcut milosteniă cu 12 sermanĭ. Dér cine va asculta cuvintele aceste? Pot ḑice, că din cei marĭ mai că nimenea!

Cât despre celelalte plăsmuirĭ de inspectorĭ peste catecheţĭ de şcóle rurale, urbane şi medie, acésta se vede, că, décă s'ar înfiinţa, ar fi numai de-a căpătui pe cine-va. Biserica, însĕ, n'are sĕ ţină cont de căpătuirea unor agreaţĭ şi de-a desnaţionalisa pe Românĭ. Intr'acui creer s'a plămădit acéstă ideiă, acela se vede că este în simbriă străină şi este bine plătit, căcĭ numai în acest mod se póte promova acţiunea desnaţionalisărei şi desconfesionărei Românilor din Bucovina. Şi tocmai ceea-ce in timpurile vitrege, n'a isbutit, făcênd ca străinii sĕ se retragă ruşinaţĭ înapoi, aceea voesce acuma s'o facă biserica sub masca ortodoxismului prin crearea acestor posturĭ, despre carĭ am vorbit.

Nu de géba se sbuciumă Rutenii şi şi-au format 19 puncte, carĭ le-au tipărit în gazeta lor „Bucovena", ér pe cel mai însĕmnat al 20-lea 'l-au tăcut. Acest al 20-lea punct din cererile lor este de sigur crearea de inspectorĭ peste protopopii catecheţĭ. Nu-i prost Rusul, n'a făcut menţiune despre al 20-lea punct, sĕ nu se pună lumea în contra, ci a lăsat acest punct pe séma bisericei, căcĭ aşa fără multă vorbă şi sfară 'n ţéră sĕ pótă pune mâna pe destinele bisericei ortodoxe din Bucovina. Acesta le este scopul. Vom vedé! Cei chiămaţĭ însĕ caute, ca blăstĕmul viitorului sĕ nu pice pe capul lor.

Călĕtorescu.

Urmările crescerei în strĕinĕtate.

Ḑiarul frances „Le Temps" descrie un fapt regretabil, ce s'a petrecut în Paris, şi care póte servi, mai ales pentru familiile române din Muntenia şi Moldova, ca pildă instructivă despre urmările rele şi condamnabile, pe carĭ le are crescerea copilelor în strĕinătate. Étă amĕnuntele acelui cas trist:

D-na Ioanides, soţia divorţată a d-lui Arion, căsătorită pentru a doua óră cu d-l Costescu, consilier la curtea de apel din Bucurescĭ, a avut patru fiice din prima căsătorie. Ea îşĭ instalase în 1884 pe cele două fiice mai marĭ la pensionatul mănăstirei Sion din Paris, şi mai târḑiu şi pe cele două mai micĭ. La 1893, cea mai în vêrstă, după ce-şĭ sfârşi educaţia, se reîntórse în familiă. După puţin timp, părinţii fetei constatară însĕ, că fata părăsise religia ortodoxă şi înbrăţişase pe cea catolică. Fiind luată pentru acésta aspru la rĕspundere, ea fugi din casa părintéscă şi după puţin timp un preot spuse d-nei Costescu, că fata a intrat într'o mănăstire, pe care însĕ n'a numit'o, şi de atuncĭ ea n'a mai fost vĕdută.

D-na Costescu, atribuind convêrtirea fiicei sale influenţei exercitate de surorile mănăstirei Sion asupra spiritului copilei, retrase de aci pe celelalte fete şi le încredinţă d-nei Morel de Fos, directórea unui pensionat din Boulogne-sur-Seine, cu recomandaţia espresă de a-le supraveghia necontenit şi de a împedeca mai cu deosebire orĭ-ce corespondenţă cu călugăriţele dela Sion.

Nu de mult d-na Costescu primi o depeşă, care-i anunţă, că fetele devenite majore au plecat din pensionat, că evenimentul acesta n'a putut fi împedecat şi că poliţia a fost avisată. In urma acésta d-na Costescu a intentat imediat acţiune contra d-nei Morel de Fos.

Se nasce acum întrebarea, că unde şi încătrău au apucat'o cele trei fete?

Programa şcólei de fete cu internat a Asociaţiunei.

Primim din Sibiiu a X-a Programă a şcólei civile de fete, cu internat şi drept de publicitate a „Asociaţiunei Transilvane" pe an. şc. 1895–6, publicată de *Dr. Vasilie Bologa*, director. Cuprinsul: 1) Importanţa sciinţelor naturale în raport cu educaţiunea femeei, de Eugenia *Iovescu*; 2) scirĭ şcolare, de directorul. Din acestea din urmă estragem următórele:

Personalul şcólei a constat din: Dr. V. *Bologa*, director; Eugenia *Trif*, I. *Popovicĭ*, Eugenia *Iovescu*, Aglaida *Băcillă*, (care însĕ dela 1 Ianuarie c. a primit postul de învĕţătóre la şcóla de fete militare din Oedenburg.), Maria *Cioban*, Dr. V. *Saftu*. Catecheţĭ: Z. *Boiu* şi N. *Togan*; instructorĭ: G. *Dima*, I. Schaeffer, Elena *Peporaşcu*, directora internatului; Sabina *Brote* şi Alexandrina *Cunţan*. Medic de casă la internat: Dr. I. Beu, apoi ca ajutóre la internat guvernantă şi două bone.

Eleve îmatriculate: în cl. I: 17; cl. II: 21; cl. III: 15; cl. IV: 19; cursul complementar: 8. *Total: 80 de eleve*. In *internat au fost 60 eleve*. Dintre acestea sunt vr'o 14 din România, vre-o 4 din Bucovina, restul din diferite părţĭ ale Ardealului şi Ţerei ungurescĭ.

Starea sanitară a elevelor a fost în decursul anului deplin mulţămitóre, s'au şi luat în privinţa acésta, la propunerea medicului de casă, cele mai îngrijite mĕsurĭ, dându-se elevelor ocasiune sĕ facă plimbărĭ dese, sĕ facă gimnastică, se patineze etc. In postul Pascilor tóte elevele s'au mărturisit şi cuminecat prin catecheţii şi parochii lor.

Esamenele s'au început aḑĭ, în 24 Iunie n., şi vor dura până în 27 Iunie n. inclusiv, când va urma încheiarea solemnă a anului şcolastic.

Starea semânăturilor în diferite state.

Étă câte-va date asupra producţiunei şi stărei sĕmânăturilor în diferite state şi continente:

Seceta a compromis frumósa recoltă de grâu ce se prevedea în *Francia*. Ultimele ploi, deşi generale, n'au putut îndrepta rĕul făcut. Spicul este în mare parte terminat, dér lasă de dorit. Producţiunea anului de faţă va fi inferióră celei din 1895, care era de 119 şi jum. milióne de hectolitri, şi de 122 şi jum. milióne în 1894.

După *Anglia* unde perspectivele unei bune recolte se menţin, *Italia* este ţéra cea mai favorisată. Dér acolo ploile nu încetéză, şi încep deja a neliniştĭ pe agricultorĭ.

In *Germania* şi *Rusia* starea semânăturilor este mai satisfăcĕ óre decât în *Austro-Ungaria*.

Spania şi *Portugalia* acusă un deficit însemnat. Asemenea şi *Argentinia*.

Indiile au o producţiune slabă deja evaluată la 58 milióne hectolitri grâu contra 85 mil. în anul trecut.

Deficitul fiind de 3 milióne în *Australia*, consumul local este forţat de a-se aprovisiona în *California*.

In *America* părerile sunt împărţite. Statisticele oficiale se arată optimiste. Evaluaţiunile particulare însĕ se unesc pentru a constata, că producţiunea totală de grâu nu va fi superióră în anul de faţă celei din anul trecut, deşi sĕmânăturile de primăvară sunt frumóse, şi, după arătările oficiale, mai întinse decât în 1895. Nu trebue însĕ perdut din vedere, că chiar şi cu acéstă producţiune redusă, surplusul esportabil va întrece trebuinţele consumului lumei.

DIVERSE.

Cine a inventat velocipedul? Fóia parisiană „*Sience Francaise*" publică într'un numĕr al sĕu mai recent un articol interesant despre invenţiunea velocipedului. In articol se amintesce despre un medic frances, care în anul 1690 a inventat o astfel de calésca, încât ea, fără a fi trasă de cai, mergea de sine pe strade. Tot pe timpul acela şi în Nürnberga se ocupau cu astfel de probleme, carĭ au şi fost resolvate. Intr'o cronică veche din Nürnberga se póte ceti, că acolo în anul 1649 un anumit cetăţén Hautsch a inventat o calésca, cu care pe óră putea percurge o distanţă de 2000 metri. Intreg aparatul sémăna unui mechanism de orologiu. Puţin mai târḑiu după aceea, construi şi orologeriul Farfler tot un astfel de aparat, dér cu trei róte. Acest din urmă este „tata velocipedului" cu trei róte. Aşa dér sĕ póte ḑice fără îndoială, că velocipedul a fost inventat de către orologeriul Farfler din Nürnberga. Primul, care a inventat velocipedul de astăḑĭ cu două róte, este mechanicul Moritz Fischer din Bavaria. Toţĭ patrioţii lui Fischer l'au rîs şi batjocurit când mergea pe velociped, astăḑĭ însĕ acesta e lăţit mai pe întreg pământul. Ce-e mai mult însĕ, în New-York o damă avută a înfiinţat o academiă de velocipediste, care are mai multe membre decât orĭ şi care universitate scientifică.

In 40 de ḑile în jurul pămêntului. Peste 4 anĭ, adecă în 1900 se va găta cu totul calea ferată, care înconjură aprópe întreg rotogolul pămêntului şi atuncĭ nu le vor mai terbui ómenilor, pentru de-a înconjura pămêntul, 70 de ḑile, ci numai 40, adecă tocmai pe jumĕtate, de cât a avut lipsă Iules Verne. Călĕtorul va pleca din Londra şi după 45 de óre va ajunge la Ostenda, apoi cu trenul espres de nord va trece prin Berlin spre capitala Rusiei, unde vă aştéptă trenul din Siberia, cu care va călĕtori până la Port-Arthur în timp de 12 óre. Acĭ se va pune pe un vapor ruso-american şi în 17 ḑile va ajunge la San-Francisco, şi de aci în 10 ḑile iarăşĭ va fi îndărăt în Londra. Intreg drumul duréză decĭ numai 40 ḑile. Astăḑĭ un bilet de călĕtorie în jurul pămêntului costă 2230 mărcĭ, ér la 1900, va costa numai 1500—1600 mărcĭ.

Literatură.

Un roman în nouă scrieri şi alte 2 nuvele de F. M. *Dostoiewski*, netraduse încă până acum în limbă străină, au apărut ḑilele acestea în Nr. 22 al *Bibliotecei de Popularisare*. Aceste trei nuvele, traduse cu multă îngrijire de d-l I. Hussar, presintă un interes deosebit prin originalitatea composiţiei şi a espunerei, arătându-ne pe Dostoiewski într'o lumină cu totul nouă şi neaşteptată. Volumul costă 30 banĭ şi-l recomandăm cu tot dinadisul. Cumpărătorii acestui volum au ca premiu interesanta carte „Din Exil" de Z. C. Arbure, ediţiune legată, cu 3 lei în loc de 4 lei.

Nr. 23 din *Biblioteca de Popularisare* cuprinde Poesii, de **Sully Prudhomme**, traduse în versurĭ de *A. Steuerman*; 30 banĭ broşat, 60 banĭ legat. Forma drăgălaşe şi plastică a originalului frances e aşa de bine conservată, fondul aşa de bine pătruns, încât putem afirma fără înconjur, că cei ce vor ceti aceste preţiόse traducerĭ nu vor pierde nimic din farmecul gustat de către cei ce cunosc în destul limba francesă, ca sĕ prindă tótă fineţea şi profunditatea geniului lui Prudhomme.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Seiden-Damaste 65 Kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie **schwarze, weisse** und **farbige Henneberg-Seide** von **35 kr.** bis **fl. 14.65** p. Met. — glatt, gestreift, karriert, gemustert. Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual, und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster ungehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.

Seiden-Fabriken G. Henneberg,
6. **(k. u. k. Hofl.), Zürich.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Iunie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.90
Renta de coróne ung. 4% . . .	98.85
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.15
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.80
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.10
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	96 90
Imprum. ung. cu premii	150.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	138.50
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	101.50
Renta de aur austr.	122.90
Losurĭ din 860	145.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	959.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	378.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	348.50
Napoleondorĭ.	9.53
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.80
London vista	119.95
Paris vista	47.67½
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	44.50

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Iunie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.51	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	126.50	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10 70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nrul **214**—1896.

Publicațiune de licitațiă.

In 5 Iuliu a. c. la 10 óre a. m. se va ținea în cancelaria subscrisului Comitet (strada urezului Nr. 6) **licitațiune minuendă** pentru repararea și adaptarea **școlei din Vaidarecea,** comitatul Făgărașului.

Acésta se aduce la cunoscință publică cu adausul, că fiă-care licitant e obligat a depune 5% în banĭ gata séu în hărtii de valóre garantate de stat dela suma de esclamare **3434 fl. v. a.**

Oferte în scris provědute cu vadiu se primesc pănă la începerea licitațiunei.

Planul, preliminariul și condițiunile speciale de clădire se pot vedea în amintita cancelarie dela 8—12 óre a. m. și dela 3—6 óre p. m.

Sibiiu, în 23 Iuniu 1896.

Comitetul administrativ de fondul școlar aĭ foștilor grănițerĭ din regimentul român I.

1007,1—2.

Nr. 9117/96.

Concurs.

La institutul orășenesc de amanete este **de a se ocupa un post vacant de oficial de computare** cu leafa anuală de 600 fl. și 20% banĭ de locuință.

Reflectanțiĭ au de a-și ascerne petițiunile propriu scrise, provědute cu timbrul prescris, cu testimoniul de moralitate, cu acela asupra scólelor percurse și asupra cunóscerei acelor 3 limbĭ ale patriei, precum și asupra desterităței în computare — **cel mult pănă în 5 Iulie a. c. la 12 óre la prânḑ la acest magistrat.**

Reflectanții au de a aminti mai departe în petițiune, că în ce chip sunt în stare, ca se depună cauțiunea de servițiu egală salariului anual.

Se fac tot deodată atențĭ reflectanțĭ, cumcă conform §: §: 26 și 27 al statutului de pensiune pentru funcționarii dela amintitul institut, respectivul oficial are de a plătĭ taxele destinate pentru fondul de pensiune.

Brașov 19 Iunie 1896.

1006,1—2 **Magistratul orășenesc.**

Publicațiă de licitare.

Douě morĭ, cu trei petri una, învêrtită de puterea apei, înlăuntru comunei Teiușiŭ — proprietatea a 26 familii, fost grănițerĭ — precum și dóě intravilane **se vênd** (la olaltă, orĭ separate una de una), pe calea licitațiunei libere **în 6 Iulie st. n. a. c. 10 óre a. m.** în cancelaria comunală a Teiușului.

Condițiunile de licitare se pot vedea în órele de oficiu în cancelaria opidană.

1005,2—6.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenă mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenŭ de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7 40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9 02	11.19		Szolnok . .		3 37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P. Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2 31	8.38	11.17
4 38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd .		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5 20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9 30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6 32	9.07	5.13	4.53	4 17		Ciucia . . .		8 32	5 49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3 18			7.37
8 34	10 37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl	6 13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 62	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10 40	4 45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr. Bucurest Arad Budapest	3.37	9.23	2.55	5.12
10 42	12 57	11.25	5 39	7.50		Cucerdea . .			3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11 49	6.08			Uioara . .			2.49		2.08	4.27
11 09	1 16	11.59	6 19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12 55	7.30	8 33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30	[illegible]	8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	.06
12.33		2.08				Creciunel . .			12.55		12 32	2.40
12.47		2.27		9 09		Blașiu . .		2.48	12.40	7 30	11 59	2.26
1. 8		3.11				Micăsasa . .			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41	6 56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11 05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10 22		Elisabetopol .		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighișóra .		1.06	9.42	5 53	9 43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Hașfaleu . .		12 52	9.12	5 32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6 12		8 37		12.58		Agoștonfalva .			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1 15		Apața . . .		11 11	6.36	3 37	6.48	9.01
7.16		9 40		1.34		Feldióra . .			5.58	3 16	6 33	8.28
8 —	5.07	10.25		2.09	sos.	Brașov . .	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11 —	6 40	2 19	pl.		sos.	10 05	5.20	2 18		9.08
4 40	5 59	12.26	7.30	3 01		Timiș . . .		9.39	4.14	1 42	5 20	8 28
5.10	6 29	1 11	8.00	3 31		Predeal . .		9.12	3.32	1 12	4 14 3.32	8 01
12 00	11 25	8 30	10.05	9.30	sos.	Bucuresci . .	pl.	5 35	9.15	8.35		3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2 30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Lud șu . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4 37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	1 01
5 12	10 27	5.26	1.14	sos.	Oșorheiu . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. .	pl.		7.54	3.30	8.05

Ghirișŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ					trenŭ mixtŭ	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6 35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7 01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12 57	4 40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8 57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrnești

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4 30	Brașov	7.44	1.29	8 31
10 28	6 36	5.49	Zĕrneștĭ	6.20	12.05	7 20

Mureș-[illegible] — Bistrița

4.—	Numaĭ Lunia comunică. 9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numaĭ Vinerea circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marța camuni a	Țagu-Budateliu . . .	Croila nu... Marța	4.50	9.4
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8 33	3.02		Lecința		2.48	7.43
9 07	3 41		Ș.-Magherăș		2.01	6 52
9 59	4 55		Bistrița		1.16	5.55

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.		Aradu		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Segedin	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9 20
5 42	2 27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl	6 36	8 46

Sighișóra — Odorheiu-săcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11 08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3 54	11.4-	Hașfaleu . . .	9.02	4.54
6 20	1.59	Odorheiu-săcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu liniĭ mai negre însemnézá órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.